

NOVA DOBA

Študijska knjižnica
dolž. iztis

plačano do

Ljubljana

Stane letno 84 Din, mesečno 7 Din, za inozemstvo 240 Din.
Oglaš se računajo po tarifu. Pri večkratnem oglašanju popust.
Posamezna številka 1 Din.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo: Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje. Telef. 65.
Upravništvo: Strossmayerjeva ulica 1, pritličje. Telef. 65
Račun pri poštneem ček. zavodu št. 10.666.

Pred občinskimi volitvami v Celju.

I.

Po dvajsetih letih bodo imeli celjski Nemci in nemškutarji zopet priliko udeležiti se občinskih volitev. Je morda interesantno primerjati njihovo pozicijo v l. 1912. s stališčem, ki ga zavzemajo danes. L. 1912. so oni isti ljudje, ki si danes ne upajo več nastopiti sami in odkrito pri občinskih volitvah, temveč so se morali v to sredo zvezati z izmečki celjskega Slovenstva, bili vsemogočni gospodarji na celjskem magistratu in v celjskem mestu. Da bi mogli zatreti vsako volilno opozicijo, je bilo v veljavi še vedno — javno glasovanje. Vsak volilec, ki je stopil na magistratu pred mizo, za katero sta sedela pokojni dr. Ambrožič in dr. Jabornegg, je moral glasno navesti vse kandidate. Pri tem ni manjkalo globokih komplimentov... Gorje onemu, kateri bi ne bil volil komandiranih kandidatov! Kazen mu je sledila za petami! Ne znabiti v obliki časopisnih napadov in papirnatih groženj, kakor se jih poslužujemo mi premeški in preboječi Slovenci, temveč v obliki mnogo bolj učinkujočih sredstev: gospodarski in družabni bojkot, prestavljanje uradnikov in učiteljev, odpovedi kreditov — z obrtniki in trgovci pa se je še posebej pomenil. Seveda samo v okviru obrtnega reda in policijskih predpisov, dr. Ambrožič. Da je to razumel, to vedo maloštevilni takratni nemškutarski opozicionarci, najbolj pa seveda mi Slovenci.

Slovenci se l. 1912. nismo udeležili občinskih volitev v Celju. Mogli bi sicer šteti svoje glasove, in bi rezultat znabiti, osobito v 2. razredu, kjer smo imeli dovolj jako pozicijo, ne bil tako nepovoljen. Toda na pozitiven uspeh se nismo mogli zanašati, izpostavili bi le bili svoje volilce najhujšemu terorju in napadom. Da to ni bila v Celju šala, vedo menda ravno tako dobro tisti Slovenci, ki so včasih držali hrbet, kakor Nemci in nemškutarji celjski, ki so svoje današnje slovenske zaveznike z nasladi pretepalil! Škoda le — hotel sem le reči, da še oni ni dobil dovolj batina, kateri batina v zahvalo poljubila. Na vsak način bi, recimo leta 1912., ne verjeti, da bi bil tudi moralno najderutnejši človek iz slovenskih vrst zmogel, da bi se za kakršnokoli politično akcijo vezal s celjskimi nemškutarji.

L. 1924. stopajo celjski nemškutarji pri občinskih volitvah zopet na plan. V čisto drugih razmerah. Uresničilo se ni to, za kar so se borili in kar so oni pričakovali: da bi bilo mesto Celje trden steber nemškega mostu od Belta do Adrije. — Nemstvo je v ogromni borbi proti romanskim in slovanskim narodom, katere je hotelo zasušiti, padlo premagano in pobito na tla. Jugoslovani smo si ustanovili lastno državo. Naša žalostna zgodovina in geografski položaj ravno nas Slovencev je nanesel, da je ostala z mesti v naši nacijski državi tudi

naša nemškutarija. Spočetka smo bili mišljenja, in to mišljenje je bilo pomotno, da se bo dalo iz teh pokvarjenih Slovencev in nekaj, pač v prvi vrsti iz pridobitnih namenov med nami stanujočih Nemcev napraviti vsaj lojalne državljane, s katerimi bi se dalo v gotovih gospodarskih vprašanjih čisto lepo sodelovati. Toda razvoj dogodkov kaže, da smo se zmotili. Oni imajo radi samo naš denar, vsako zagotavljanje njihove lojalnosti in zvestobe pa je velika laž in najgrše krivoprisežništvo. Občinske volitve po deželi so pokazale, da sanjajo celo o tem, da bi si osvojili in pridobili nekdanje svoje postojanke... Če ne naravnost, pa po ovinkih. To poskušajo v Celju tudi pri sedanjih občinskih volitvah. Toda razmere so druge: volitve so tajne, Ambrožič je umrl, dr. Jabornegg je pobrisal z denarjem, ki ga je še v naglici dobil za vojna posojila pri zavodu, kjer je ravnateljaval, preko meje, uradništva se za manifestacije Slovenstva ni treba bati prestavljanja in nas drugih je toliko, da bomo tudi ta zadnji poskus celjskih nemškutarjev, da bi zopet ponemčili celjsko mestno upravo, z uspehom odbili. Celje ostane slovensko. Pa tiči v tem tudi edina možnost za njegov razvoj in napredek, bodemo dokazali v sledečih člankih.

II.

Res, nadalje razkladati, da iz narodnih razlogov ne more noben celjski Slovenec oddati svojega glasu za nemškutarsko Rebeuschegg-Ogriseggovo listo, menda ne to treba. V Celju smo uživali dobro nacijsko vzgojo; kar se nismo naučili sami iz svoje politične, kulturne in ekonomske zgodovine, iz svojih knjig in pesnikov, to so nam Rebeuschegg-Ogriseggovi ljudje zelo učinkovito vtepli v glave z gorjaci. Zato pač vsakdo vidi, da niti naša mlada nacijska država, niti naš narod, ki se hoče svobodno razvijati po vaseh in po mestih, osobito še po mestih, ki so žarišča gospodarskega kakor kulturnega življenja, ne more za nobeno ceno trpeti nemških kolonij, ki bi delale nam do skrajnosti škodljivo nemškunacionalno politiko.

To politiko so delali celjski nemški nacijski v največjo škodo celjskega mesta že od tedaj, ko se je pod vplivom modernega ustavnega življenja razvilo po naših mestih nekaj več samouprave in so dobili občinski zastopi večjo moč in veljavo. Vsaka gospodarska in kulturna institucija, ki bi naj prišla v Celje in bi bila v zvezi s slovensko okolico ali bi povzročila večji dotok Slovencev v celjsko mesto, je bila odklonjena. Naši kratkovidni nemškunacionalni špisburgerji so preprečili svoj čas nastanitev južno-železniških delavnic v Celju, odklonili so prenos sedeža lavantinske škofije iz Štandreža na Koroškem v Celje. In kaj se je dogajalo v zadnjih desetletjih! Še celo avstrijska vlada je v svojih svetlih trenutkih videla, da se gospodarsko in kulturno življenje dobrega

deja štajerskih Slovencev ne more drugje izživeti kakor v Celju. Nemškutarski celjski špisarji pa tega niso uvideli. Deloma iz nemškunacionalne zagrizenosti (renegat je vedno hujši ko pristen Nemec), deloma iz smešne in male-kostne napihnjenosti (kajti celjski nemškutarski špisar je bil napram vsakemu Slovincu gospod), deloma in morda celo ponajveč radi tega, ker so se bali vsake slovenske konkurence. Zato so z vsemi silami ovirali vsako slovensko institucijo v Celju. Naša čitalnica, ki je bila nekdanj sedež vsega narodnega in kulturnega življenja v Celju, se je morala seliti od ene sramotne luknje do druge. Ko je došel združni zakon in je ustanavljal leta 1881. pokojni Mihael Vošnjak v Celju Posojilnico, ni hotel tedanji predsednik okrožnega sodišča v Celju, Heinricher, navzlic jasnim določilom zakona dolgo časa registrirati tega zavoda ter je celo Vošnjaka poklical kot nadomestnega porotnika na sodišče, da bi se ne mogel udeležiti prvega uradnega dneva... Kaki boji so se bili za tiste uboge »nemško-slovenske« gimnazijske razrede! Kaj je bilo z našo okoliško šolo, z našo Zvezno, takrat edino slovensko tiskarno v Celju! Kako težko stališče je imel vsak slovenski trgovec in obrtnik v Celju!

Šo je vedno do skrajnosti, do gmotnega uničenja. Kar smo imeli celjski Slovenci do prevrata, smo si z največjim naporom in — ako mislimo na neštnevilne izgrede celjskih pouličnih nemškutarskih tolpe — skrvjo priborili. Nemško nacijsko Celje je hotelo z vsemi silami zatreti slovensko meščanstvo v Celju, hotelo je ostati z vsemi silami gospodar ne le nad nami, temveč nad celo celjsko kotlino! Kaj mu je bilo to tega, da bi se tu razvijalo cvetoče gospodarsko in kulturno življenje, v tesni zvezi s celo okolico! Tako se nam je vsem delala danes nenadomestljiva škoda, tako je ostalo Celje majhno provincijalno mesto, daši ima velike razvojne možnosti. To so posledice škodljive nemškunacionalne politike one razmeroma majhne nemškutarske klike, ki hoče priti danes s pomočjo nekaterih slovenskih častiljelnežev in zapeljancev zopet v Celju na krmilo!

Morda sem posegel malo predaleč nazaj, a storil sem to radi tega, da se spozna mentalitet naše celjske nemškutarije. Zdi se mi, da celjski Slovenci vse preradi in prehitro pozabljamo dejstva, ki bi nas morala voditi pri naši mestni politiki še danes. In ne le to — mora se enkrat jasno in javno tudi pribiti, kako škodo so napravili naši nemškutarji mestni občini tudi s svojim egoističnim in slabim gospodarstvom v mestni občini in upravi sami. Ta dejstva bodo razdrila marsikatero iluzijo o dozdnevni nemški »solidnosti in poštenosti«, s katero ti nemškutarji še danes radi paradiirajo.

Predno pa se lotim tega poglavja, me vseeno mika, da bi povedal še eno reminiscenco. V Celju ni smela biti nikoli razobešana naša slovenska trobojnica. Če jo je kdo poskusil raz-

Najnovejša telefonska poročila na 5. strani.

obesiti, je imel takoj policijo na vratu in moral je biti vesel, da se mu ni zgodilo tudi še kaj hujšega. Ko pa se je l. 1918. dne 16. oktobra vršilo v Ljubljani veliko narodno slavlje, prvi oznanjevalec skorajšnje narodne svobode, je na predvečer zavihrala na Narodnem domu prvič prosto in neovirano naša trobojnica. Iz celega mesta smo je tekli gledat z navdušenjem in s solzami v očeh. Čutili smo, da je nemškega gospodstva tudi v Celju konec. Kako je to mogoče, da so Nemci med nami v Celju našli zgubljene duše, da bi obnovili svoj prejšnji režim na magistratu?

Resnica glede vprašanja, ali je bil v Celju mogoč kompromis vseh slovenskih strank za občinske volitve.

Ker se širi iz okolice dr. Ogrizka po Celju in tudi sicer v slovenski javnosti neresnična trditev, da je bila stranka dr. Ogrizka pripravljena skleniti kompromis za občinske volitve z vsemi drugimi slovenskimi strankami, da so pa napredne stranke ta kompromis odklonile, in ker se dalje trdi ravnotako neresnično, da so napredne stranke končno ponudile SLS samo tri mandate, je potrebno, da se javnosti poda resnična slika.

Že 27. februarja 1924 se je vršil prvi sestanek med zastopniki JDS in NSS, na katerem sta hoteli ti dve stranki, ki sta do tedaj sodelovali v celjskem občinskem odboru, ugotoviti, ali in pod kakimi pogoji bi bilo mogoče skleniti koalicijo slovenskih strank za bodoče občinske volitve. Na tem sestanku so se delegati obeh strank dogovorili, da se stopi v stik z NRS in SLS radi skupne liste. Že par dni po tem sestanku sta govorila predsednik JDS dr. Kalan in predsednik SLS dr. Ogrizek in se zedinila, da se v kratkem vrši med njima sestanek, na katerem bi se to vprašanje razpravljalo. Dr. Ogrizka pa potem na dogovorjeni in večkrat preloženi sestanek nikdar ni bilo. Končno je javil dr. Kalanu, da z ozirom na politične izpremembe v Beogradu cela stvar nima več pomena. — Dr. Ogrizek je tedaj bil na stališču, da sklene kompromis s slovenskimi strankami pač samo v slučaju, ako bi na noben drug način ne mogel priti do izpolnitve svojih aspiracij. Na seji, ki se je vršila 15. maja 1924 med zastopniki vseh treh naprednih strank, je poročal predsednik NRS, da je njemu dr. Ogrizek izjavil, da hoče SLS na vsak način čakati, da se reši vladna kriza. Delegati so tedaj označili glasom zapisnika kot nemoralno, da hoče ena stranka za hrbtom spekulirati in pristati na koalicio samo, če bi na drug način ne mogla priti do več moči. Ker se dr. Ogrizek za vprašanje kompromisa z ostalimi slovenskimi strankami ni hotel več brigati in je vse tozadevne razgovore kratkoma odklonil, se je v sejah delegatov naprednih strank

dne 20. maja in 22. maja ugotovilo, da se SLS ne more staviti nobena druga ponudba, ker tudi sedaj, ko je bila vladna kriza končana, ni podala izjave, da pristane na koalicio, vključno temu, da je poprej izjavila, da javi svojo odločbo, čim bo končana vladna kriza. Ugotovilo se je, da bi bilo pod častjo vsake stranke, se ponovno ponujati SLS. Tako so potem napredne stranke dogovorile kompromis in sicer šele 17. julija, potem ko so do tega dne čakale, da pride od SLS še kaka pritrdilna izjava.

Šele v drugi polovici avgusta je SLS izjavila predsedniku demokratske stranke, da je pripravljena vstopiti v pogajanja radi kompromisa za občinske volitve, toda na podlagi pritegnitve vseh strank, *torej tudi Nemcev* in socialistov. Tako se glasi oficijelni predlog in samo neoficijelno se je pri-dejalo, da bi za slučaj, ako bi napredne stranke takega kompromisa ne ho-tele, bilo možno govoriti tudi o kompromisu med slovenskimi strankami. Narodni blok je seveda kompromis, pri katerem bi bili udeleženi tudi Nemci, brez debate odklonil, pooblastil je pa svoje delegate, da se z zastopniki SLS razgovarjajo o kompromisu med slovenskimi strankami. Upoštevati je tre-ba, da je bilo to 20. avgusta, torej 6 dni po končanem reklamacijskem roku in v času, ko je bilo vsak čas pričakovati, da postane volilni inenik pravomočen in s tem dana možnost za vlaganje kandidatne liste. Narodni blok je bil že davno dogovoril in imel veliko in-teresa na tem, da mora biti njegova li-sta prva, zato seveda v trenutku ni bi-lo mogoče več pričeti dolgotrajnih po-gajanj, ki bi vložitev liste Narodnega bloka utegnili zavleči in s tem ustva-riti nevarnost, da se lista zakasni. Li-sta je bila tedaj že sestavljena in pod-pisana. Zato so delegati Narodnega bloka dobili naročilo, da imajo zastop-nikom SLS ponuditi razmerje: JDS 13, SLS 4, NSS 5, NRS 4, da je ta predlog definitivni in da morajo biti pogajanja do 22. avgusta dopoldne končana. Na sestanku med delegati Narodnega bloka in SLS dne 21. av-gusta zvečer je SLS stavila predlog, da naj dobi JDS 9—10 mandatov, SLS 7—8, NSS 5, NRS 2. Že iz številke tega predloga (JDS ima v sedanjem občin-skem odboru 12 mandatov, SLS 4, NSS 6) se vidi, da pač ni mogel biti resno mišljen. Zastopniki Narodnega bloka so izjavili, da je njihov mandat terminiran in da za kaka nadaljnja pogajanja nimajo pooblastila. Nato so izjavili zastopniki SLS, da se ne mo-rejo več dalje pogajati. Vsa gori nave-dena dejstva so ugotovljena v zapisni-kih o sestankih delegatov prizadetih strank. Zaenkrat se vzdržujemo vsake polemike in ugotavljamo fakta, iz ka-terih si more vsakdo sam ustvariti sodbo, ali je bil kompromis vseh slo-venskih strank v Celju mogoč in kdo ga je preprečil.

Ivan Prekoršek:

Novi stanovanjski zakon na vidiku.

Kakor poročajo listi se v ministr-stvu za socialno politiko izdeluje nov stanovanjski zakon, ki predvideva v glavnih smereh: 1. povišanje najemni-ne, 2. prosto razpolaganje s poslovnimi prostori, 3. zaščito najemnikov v starih hišah proti odpovedi stanovanj s strani hišnih lastnikov, izjemni slu-čaji se posebej določijo. Bistvene iz-premenbe tore, tudi novi stanovanjski zakon ne prinaša, je kompromis med upravičenimi interesi hišnih lastnikov in interesi hišnih najemnikov, ki ima-jo pričakovati povišanje najemnine, sicer pa ostanejo še nadalje po zakonu zaščiteni pred odpovedjo. Popolno svobodno pa bodo razpolagali hišni

lastniki s poslovnimi, obrtnimi in tr-govskimi lokali, kar bo za malo obrt zlasti v naših mestih težka preizkuš-nja, ki jo bo morala prestat solidnost in neumorna delavnost in štedljivost v trošenju za življensko potrebnost. Zakon ne bo uzadovoljil nobene sku-pine prizadetih interesov ter ne bo predvidoma prav nič prispeval k ubla-ženju stanovanjske bede, ker ne pred-videva gradnje stanovanjskih hiš s strani države za državne nameščence. Na drugi strani tudi ni pričakovati, da bi povišanje najemnine zadovoljilo hišne lastnike, dasi bo težko zadelo revno nameščenstvo, ker naša sloven-ska davčna politika kasira vse dohod-ke iz najemnine, tako da hišnemu go-spodarju ne preostane prav ničesar za vzdrževanje in popravila hiše. Raz-merje med gospodarji in najemniki bo vsled tega ostalo prav tako neznosno in trajno nevzdržno, kakor je v premo-gih slučajih bilo že doslej in se vedno še stopnjuje vsled naravne zahteve hišnega lastnika, ki nima gospodar-skega interesa na svojem najemniku, ima pa vsled tega stopnjevano zahtevo po udobnejšem lastnem stanovanju, koji zahtevi bi se morda odrekel, ako bi se mu to gospodarsko efektivno iz-plačalo, kakor se mu je nekaj. Še tako povišana najemnine pa za hišne-ga gospodarja ne pomeni prav nič, ako gre ista v davčni žep države in raznih avtonomnih doklad, ki so po naših me-stih zelo visoke. Življenje pa ne pozna sentimentalnosti in usmiljenja, živ-ljenje se ravna po gospodarskem ra-čunu, proti kojemu je vsako klicanje po zaščiti šibkejšega in po usmiljenju za bolnega in bednega — le še naivna ali pa zlobno demagoška fraza v ustih ljudi, ki prav dobro vedo, da je vse to le pesek v oči za maso naroda, ki rada čuje lepe in tolažilne besede ter ploska gesti usmiljenja in socialnozaščitnih obljub.

Brez energične akcije za gradbo novih stanovanjskih hiš po vseh večjih centrih države, kjer je doma industri-ja ter se razvija obrt in trgovina, kjer so nastanjeni državni uradi in voja-ske garnizije, ni od pomoči sedanji sta-novanjski misli in vsem zlim mo-ralnim in sanitarnim posledicam, ki imajo v tem svoj izvor. Prednjačiti mora država, ker industrija, obrt in trgovina niti tega ne more več znago-vati, v kar jo je prisilil dosednji sta-novanjski zakon. Povsem nesocialno in absolutno krivično bi bilo še v bo-doce nalagati bremena splošnosti sa-mo na rame hišnih lastnikov, ta način postopanja bo vodil do tega, da bo go-spodar primoran, da prepusti hišo raspasti in da bo še poprej poskušal vsa pota in sredstva, da požene svoje nadležne najemnike na cesto.

In tu začena oni »circulus vi-tiosus«, ki ga predstavljajo danes vsi takozvani stanovanjski uradi v vsej svoji oficijelni tragikomičnosti. Stano-vanjski uradi so predmet navala raz-besnelih hišnih gospodarjev, ki gleda-jo v njih krivdo njih škode in povzro-čitelje omejevanja pravic, ki jim gre-do po zdravi sloveški pameti do njih lastnine in to je pač tudi njihova hiša. Stanovanjski najemniki ali bolje ljud-je brez strehe in stanovanj pa vidijo v teh uradih organizacijo korupcije in protekcije, ker je pač že tako na svetu, da tudi tisti, ki trpi, ne vidi bede in trpljenja bližnjega ter nima one ob-jeektivnosti, da bi priznal, da bo prav blizu njega nešteti drugi, ki so še sto-krat večji reveži, kot je on sam!

Kdor še danes pričakuje pomoči od stanovanjskih oblasti, je podoben onemu, ki stavi loterijo in pričakuje dobitka. Izmed sto potrebnih slučajev, ki čakajo na smrt ali na odselitev nad-ležnega someščana, jih pride na vrsto le neznatno številce, cela ostala arma-da neuslišanih pa kriči o zapostavlja-nju in krivici nad tistimi, ki so postavljeni za to, da za druge in v interesu drugih vrše ta brezplodni in brezcilni posel v smislu obstoječega stanovanj-skega zakona in pravilnika.

V stanovanjski bedi in v vseh raz-nih željah, upravičenih zahtevah in neinteligentnih kapricah in ovinkar-stvu, kar vse sedanes že zateka pred forum stanovanj, uradov in pod fir-mo stanovanjske bede in socialne za-ščite pa ne pomenijo stanovanjski ura-di nobene pomoči več, ki bi imela za splošnost še svoj pomen in moralno upravičenost. Kar je za hišnega last-

nika — pravica, je za najemnika naj-težja krivica! Razsojati o pravici in krivici pa je stvar rednih sodišč in po-klicnih sodnikov. Vse drugo, kar se v tem danes še umetniči, je pesek v oči trpečim, kojih trpljenja in revščine paragrafi in naredbe ne bodo za las spremenile.

Za kaj se bori dr. Ogri-zekova skupina v Celju?

»Wir wollen über den kin-dischen Versuch des Artikels hin-weggehen, mit einem Federstrich die lästige Tatsache des Vorhan-denseins einer geschlossenen deut-schen Minderheit in unserer Stadt und dem ganzen Unterlande aus der Welt zu schaffen. Hierauf werden die Gemeinderatswahlen am 28. September d. J. eine An-twort geben, dass dem Verfasser und allen seinen Gleichgesinnten Hören und Sehen vergehen wird.«
(«Gillier Zeitung», št. 74., dne 14. septembra 1924.)

Gornje stavke je napisalo glasilo celjskih renegatov v uvodniku svoje nedeljske številke. Važno je, da čita te stavke vsak celjski Slovenec, zato jih tu ponatiskujemo. V teh stavkih je jas-no izraženo priznanje, kaj je pravza-prav tisti »gospodarsko - socialni blok«, ki ga ponujata Ogrizek in Ra-kun. V njih je točno povedano, za kaj se bo vršil boj pri volitvah v celjski občinski svet. Resnično, zelo morajo imeti nemškutarji Ogrizka na vrvi, da si upajo cinično priznavati, da jim ni mar za gospodarstvo, ne za social-no pravičnost, ampak za dokaz obstoja »sklenjene nemške nacionalne manj-šine v Celju«.

Zelo morajo biti sigurni, da si upajo javno prezirati stranko, kateri pripada nosilec liste in ki je slovenska, in javno govoriti o resničnem namenu, ki jih je vodil pri tem žalostnem kom-promisu.

Zopet hočejo zavojevati mestno občino celjsko, zopet uvesti na magi-strat duha in metode pokojnega Am-broschitscha.

Gotovo bi se radi podali sami v boj, ko bi bili dovolj močni, pa tisti ča-si so minuli. Volitev ne vodi več nem-škutarska klika, viri mestne hranilnice so usahnili, njenega pritiska na volitve ni več in tudi ni več ulice Oechsov, Be-chynejev in drugih. Izbrali so si drugo sredstvo, ki naj jim pomaga kvišku: izdajstvo v slovenskih vrstah. Z njho-vo pomočjo hočejo zmagati, dasi jih po zaslugi prezirajo.

Če že zdaj, pred volitvijo, smejo brez strahu za kroglice proglašati, da jim gre za vzpostavitev nemštva, kaj ima šele pričakovati celjsko slovenstvo, če zmagata ta žalostna koalicija!

In zato se z grozo vprašamo, ali je taka dekadencija slovenstva mogoča? Ali so vsi ti stari celjski Slovenci po-polnoma pozabili na čase, ko so Ogriz-kovi zavezniki vladali v celjskem me-stu, in ki vendar še niso tako daleč za nami?

Ali se ne spominjajo, da je bil boj za slovensko Celje boj nas vseh? Ali so pozabili, da so bili tudi oni izpo-stavljeni dejanskim napadom, če so v večernih urah na celjski ulici med se-boj govorili v svojem maternem je-ziku?

Ali so pozabili, da so bili njihovi sedanji zavezniki navdušeni pristaši gibanja »Los von Rom«? Ali so poza-bili, kako so napadale nemške tolpe slovensko nevesto, ko se je peljala v cerkev k poroki, kako so nemške me-gere tolkle po cerkvenih vratih in rjo-vele: »Komm heraus, widischer Herr-gott«!

Kličemo jim v spomin oni prizor, ko so nemčurske tolpe pred voliščem opsovale in opljuvale častitljivega opa-

ta Ogradija, ki je šel vključno pritisku iz Maribora vršit narodno dolžnost. Naj bi se vzgledovali na tem slovenskem starčku, ki se ni udal niti klicu iz ško-fijskega dvorca in je oddal svoj glas za slovenskega kandidata, in to par dni po tem, ko se je bil oster strankar-ski boj pri volitvah Hribar-Žičkar.

Do sedaj je bil boj za Slovenstvo mesta Celja vsem svet, in prvič je v politični zgodovini letos, da se sloven-ski ljudje oficijelno vprezajo v jarem najogabnejše nemškutarije.

Vsem tistim, ki so si ohranili čisto svoje slovensko srce, veljajo naše bese-de, in vsem tem smo ponatisnili uvod-ne stavke iz nemškutarskega glasila kot memento ob zadnji uri.

Veljajo pa tudi vsem onim, ki bi iz pomanjkanja discipline, malomar-nosti ali zle volje hoteli nacionalne vr-ste oslabiti. Boj do zadnjega moža proti vzpostavitvi nemškutarskega go-spostva v celjski občini je dolžnost vsa-kega zavednega Slovence!

Deset narodnih zapovedi za zavedne celjske Slo-vence.

- I. Eno samo je naše slovensko Ce-lje.
- II. Ne govori po nemarnem: Slo-venec sem.
- III. Posvečuj narodno osvobojenje.
- IV. Spoštuj svoj slovenski dom in svoj materni jezik, da boš sreč-no živel in da ti bo dobro na zemlji.
- V. Ne ubijaj z nepremišljenim de-janjem in malodušnostjo narod-no zavest.
- VI. Ne prešestuj z nemškim kapi-talom.
- VII. Ne kradi slovenskega značaja celjskega.
- VIII. Ne pričaj po krivem proti onim, ki ljubijo domovino kot ti.
- IX. Ne želi si nazaj časov nasilja, pred cvetojenjem.
- X. Ne želi si svojega nemškega so-meščana žene, ki je stara in gr-da in ji je ime — Germanija.

Politične vesti.

RADIČEVSKI MINISTRI. Radi-čevci vstopijo v vladno še tekom tega tedna. Ministrstvo za agrarno reformo bo najbrž prevzel posl. Predavec, min. za izenačenje zakonov dr. Maček, min. za socialno politiko dr. Krnjevič in min. za šume in rude inž. Košutič.

UMOR TODORA ALEKSANDRO-VA. V nedeljo je bilo v bolgarskem ob-mejnem mestecu v pobojih ubitih več vodilnih članov makedonske revoluci-jonarne organizacije, med njimi znani terorist in vodja makedonstvušičih, Todor Aleksandrov. Umor so izvršili njegovi lastni pristaši, ki se ne strinja-jo z nasilno politiko izvestne skupine makedonske organizacije.

NOV POLITIČEN UMOR V ITA-LIJI V petek, 12. t. m. okoli 11. dop. je neki Giovanni Corvi v tramvaju v ulici Giulio Cesare v Rimu ustrelil ge-neralnega fašistovskega strokovnega podtajnika poslanca Arnanda Casali-nija. Ena krogla ga je zadela v sence, dve pa v glavo. Atentatorja, ki je sko-čil s tramvaja in streljal za zasledo-valci, je prijel še finančna straža ob prehodu preko carinske črte. Casa-linija so prepeljali v bolnico Santo Spirito, kjer pa je že med operacijo umrl. Ena verzija pravi, da je Corvi komunist in da je izvršil umor, da ma-šuje Matteottija, drugi pa pravijo, da je šlo le za osebno maščevanje, ker je Corvi svojčas stanoval v Casalinijevi hiši kot hišnik, a je moral vsled neke-ga ostrega spora med njima izprazniti stanovanje. Ko se je raznesla vest o umoru, je zavladalo splošno razbur-jenje po celi Italiji. Vršilo se je več fa-šistovskih demonstracij v Rimu, Bo-logni in Milanu, kjer so se vršili krva-vi spopadi med fašisti in arditi in je bilo več oseb ranjenih.

CELJSKA POSOJILNICA B.

Stanje hranilnih vlog čez
K 120.000.000.—

V lastni palači Narodni dom (na oglu v pritličju).

Stanje hranilnih vlog čez
K 120.000.000.—

Sprejema hranilne vloge na hranilne knjižice in tekoči račun ter jih izplačuje točno in nudi za iste najboljše obrestovanje in največjo varnost. Izvršuje vse denarne, kreditne in posojilne posle. Kupuje in prodaja devize in valute.

Podružnica v Šoštanju na Glavnem trgu.

Službena pragmatika za mestne uslužbence,

sprejeta na seji celjskega občinskega sveta dne 12. septembra 1924.

Najvažnejše določbe:

Mestni uslužbenci so razvrščeni na pet službenih skupin. Prve tri odgovarjajo po predizobrazbi prvem trem kategorijam drž. uradnikov. V I. službeni skupini se sistemizirajo nastopna mesta: 1 uradni predstojnik, 1 konceptni uradnik, 1 vodja stavbenega urada, 1 mestni zdravnik in 1 mestni živinozdravnik, ki je obenem upravitelj mestne klavnice. V II. službeni skupini: 1 vodja mestnega knjigovodstva, 2 pisarniška uradnika, 2 računsko uradnika in 1 mestni gozdar. V III. službeni skupini: 2 pisarniška uradnika, 1 računski uradnik, 1 oskrbnik in 1 cestni mojster. V IV. službeni skupini: 1 pisarniški pomočnik, odnosno pomočnica in v V. službeni skupini: 2 uradni slugi in 2 šolski slugi. Za sprejem v mestno službo se zahteva med drugim jugoslovanska narodna pripadnost ter dokaz o strokovni in jezikovni sposobnosti. Pri podeljevanju novih služb in pri definitivnem nameščenju se bo gledalo poleg predpisane kvalifikacije zlasti na praktično usposobljenost ter na strokovno in praktično izpite. Vsaka prva namestitve v mestni službi je tri leta provizorična. Normalni delovni čas za uslužbenca znaša 7 ur dnevno. Za izvrševanje stranskih opravil, ki so v skladu s službenim položajem, je treba privoljenja župana, oziroma njegovega namestnika. Napredovanje uslužbencev je avtomatično. Službena doba traja 35 let ter je razdeljena glede napredovanja v I. in II. skupini na 13, v III. do V. skupini na 12 stopenj. Službeni prejemki obstojajo iz plače, draginjske in rodbinske doklade. Slednja znaša za rodbinskega člana 3 Din ter se izplačuje maksimalno za tri rodbinske člane. Službeni prejemki mestnih uslužbencev ne smejo biti nikdar manjši, nego oni državnih uslužbencev. Na vodilnih in odgovornih mestih se določajo od obč. odbora še posebne položajne doklade. Razlika med plačami državnih in mestnih uslužbencev znaša povprečno približno 28 odst. Redni letni dopust v I. skupini znaša 14 dni do 6 tednov, v II. skupini 14 dni do 5 tednov, v III. skupini 14 dni do 4 tedne, v IV. in V. skupini 12 do 30, odnosno 24 dni. Uslužbenčeva ocena je javna. Zanimčena je popolna koalicijska svoboda in prosto politično udejstvovanje izven urada. Mestni uslužbenci, ki so že sedaj v mestni službi, se prevedejo neglede na to, ali imajo predpisano predizobrazbo na službenem mestu. Uslužbenci pa, za katere ni sistemiziranih mest, se prevedejo na njihovi

predizobrazbi in uporabljivosti odgovarjajočo skupino. Pri podeljevanju novih služb se bo strogo gledalo na prošilnevo kvalifikacijo. Prevedbo uslužbencev na nove skupine izvrši pravno-personalni odsek. Pravilnik za prejemanje draginjskih doklad predpisuje stalno komisijo, sestavljeno iz obč. odbornikov in zastopnikov uslužbencev. Ta ugotovi vsako četrtletje draginjske razmere. Draginjske doklade se zvišajo, oziroma znižajo, ako diferira draginja za 10 odst. Upokojeanci in upokojenke imajo po odsluženju polnih službenih let iste draginjske doklade kakor aktivni uslužbenci. Otroci uživajo rodbinske doklade do 16. leta, izjeme določa pravilnik. Pravico do stalne upokojitve neglede na službeno nezmožnost ima mestni uslužbenec s prekoračenjem 60. leta, pravico do 50-odstotne pokojnine pa po 10 službenih letih. Za vsako nadaljnjo polovico službenega leta se prišteje 1 odst. celokupnih prejemkov. Rodbinska pokojnina se odmeri tako, da dobi ena oseba 56 odst., 2 osebi 65 odst., 3 in več oseb 85 odst. uslužbenčeve pokojnine. Posmrtnina znaša trikratni celokupni znesek zadnjih mesečnih prejemkov umrlega.

Dopisi.

TEHARJE. (Prireditve v septembru, sadna letina, sadno razstava.)

Teharsko gasilno društvo se agilno giblje. 8. t. m. je imelo svojo veselico pri Pišekih v prid novi brigadni. Zadačo nedeljo je bila birma z živahnim vrvenjem. Sadržje, osobito jabolka so polna, kot že mnogo let ne. V zadnjih letih so pričeli Teharčani zelo intenzivno saditi sadno drevje, ustanovili so si podružnico, katere uspeh so že lepe drevesnice domačinov! Da se ohrani veselje in tudi nova pobuda, priredi teh. sadj. podružnica prihodnjo nedeljo, 21. septembra sadno razstavo s predavanjem sadnega veščaka g. M. Levstika iz Celja.

V NEDELJO, 21. T. M. NA TEHARJE, kjer bo v šoli domača sadna razstava. Kupcem iz Celja bo dana možnost, da si poceni nabavijo poljubno množino razstavljenih vrst. Zjutraj po rani maši bo predavanje g. M. Levstika »o shranjevanju sadja za zimo in napravi res dobrega, stanovitnega jabolčnika«. Od sadjarjev, članov sadjarske podružnice, se bodo sprejemala naročila za sadno drevje. Upoštevali se bodo tudi nečlani, v kolikor bi drevja preostajalo. Kogar veseli lepo sadje, naj pride, ne bo mu žal. Razstava bo odprta vso nedeljo.

LJUBEČNA PRI CELJU. Dobro znana opekarna Svetec je darovala šoli v Ljubčini lep bronast zvon. Daritelju v imenu šolske mladine iskrena hvala!

Gospodarstvo.

H M E L J.

XV. brzojavno tržno poročilo.

Nürnberg, 15. septembra 1924.

Čvrsto, hmelj zlate barve za 10 zl. mark višje.

Žalec, Č. S. R., dne 15. septembra 1924. Zelo čvrsto — cene od 2000 do 2300 č. K za 50 kg; na kmetih se pod 2000 ne prodaja.

XVI. brzojavno tržno poročilo.

Nürnberg, 16. septembra 1924.

Prodanih 700 bal — plačuje se za srednje blago toliko, kot včeraj za prima. 260—270 zl. mark za 50 kg.

STATISTIKA O RENTNINI, KI SE JE POBRALA POTOM ODBITKA V SMISLU § 133. ZAKONA O OSEBNIH DAVKIH ZA LETI 1922. IN 1923. Finančna delegacija bo objavila v št. 87. Uradnega lista z dne 17. t. m. statistiko o rentnini, katero je bilo odvesti delniškim družbam, regulativnim hranilnicam in zadrugam v smislu § 133. zakona o osebnih davkih v letih 1922. in 1923. o izplačanih in kapitalizovanih obrestih hranilnih vlog. Iz statistike je ločeno po okoliših davčnih oblastev prve stopnje za vsako leto posebej razvidno število denarnih zavodov, vsoto izplačanih in kapitalizovanih obrestih hranilnih vlog in odpada joče rentnine. V letu 1923. se je stanje izplačanih in kapitalizovanih obrestih v primeri z letom 1922. pri vseh navedenih zavodih zvišalo, pri denarnih zadrugah in delniških družbah pa skoraj podvojilo, in je pri vseh zavodih znašalo leta 1922. 21.418.850 Din, leta 1923. pa 36.939.714 Din.

Prosveta.

JANKO KERSNIK, Cyklamen.

Roman. Priredil dr. Ivan Prijatelj. V Ljubljani 1924. Založila Tiskovna zadruga. Strani 136. Cena broš. 22.— dinarjev, vez. 27.— dinarjev, poštnina 1.50 Din. Janko Kersnik je slikar slovenske malomestne in podeželske inteligence, ki nastopa v vseh njegovih romanih. V veliki sliki je prvič pokazal ta sloj v romanu Cyklamen, kakšen je doma, v gostilni in v čitalnici, z njegovi narodnim in političnim mišljenjem v času, ko se je začel zavedati svojega slovenstva. Na književnem trgu tega romana že več let ni, in zato bo izdaja Tiskovne zadruge, ki je prav lepa in poceni, dobrodošla vsem ljubiteljem naše književnosti, zlasti pa knjižnicam dijaštva.

KNJIŽEVNO NAZNANILO IN VABILO NA NAROČBO. Za šolske prireditve je sestavljen podpisani glasbeno delce z naslovom »Vino in voda«.

Skladba, ki se prične s triglasnim zborom kot uvod, obravnava na podlagi znane narodne pesmi v obliki dvospeva prepir med vinom in vodo. V prepiru zmaga, kar je pač samoobsehi umljivo, voda, zato je delce kaj primerno tudi za protialkoholne prireditve. Proizvajali so to skladbo do sedaj že na treh šolah in sicer s prav povoljnim uspehom. Ker bi izdajatelj tega muzik. delca rad določil moč naklade, zato se obrača tem potom do vseh ljubiteljev glasbe te vrste s prošnjo, da mu (po dopisnici) blagevolje sporočijo, ali se naročijo na omenjeno glasbeno delo in ako da, ako žele »Besodilo in navodilo« (cena pribl. 3 dinarje) ali »Pevski part« (cena pribl. 5 Din), ali pa samo »Partituro« (cena pribl. 10 Din). Skladba izide še pred Novim letom 1925. — Anton Kosi, šolski ravnatelj v Središču.

MATIJA GUBEC — opera. Risto Savin je dovršil 6. odersko delo, petdejansko opero »Matija Gubec« ter jo hoče predati javnosti. Obstojta namen, da izide v tisku klavirski izveleček s pevskega glasovi in besedilom največjega Savinovega dela, ako bo zajamčeno zadostno število cdjemalcev. Slovenskemu besedilu bo podložen tudi francoski prevod. Eden izvod bo stal 400 do 500 dinarjev. Da je mogoče kalkil glede rentabilitete in števila tiskanih eksemplarjev, povabljam tem potom naše operne odre, glasbene zavode, trgovine z muzikalijami in umetnost ljubce publiko, da si vnaprej naročajo klavirske izvečke pri skladatelju Risto Savinu v Žalecu.

GASILNO DRUŠTVO PAŠKA VAS vabi vsa gasilna društva z zastavami, vse prijatelje gasilnega društva iz Celja ter iz cele Slovenije k proslavi blagoslovitve novega stolpa in nove društvene zastave, katere se vrši na slovesen način dne 21. septembra 1924 v Paški vasi tik postajališča Paška vas. Ob 9. in 10. uri sprejem gostov na postaji Paška vas. Ob 10. uri slovesna maša na prostem v Paški vasi pri gasilnem domu, potem blagoslovitev zastave in stolpa, razni cerkveni in civilni govori, skupen obed vseh udeležencev, nato velika ljudska javna vrtna veselica. Pri vseh slavnostih igra polnoštevilna rudarska godba iz Velenja. Celjani, Savinčani ter vsi iz cele Slovenije, pridite ta dan v našo krasno Paško dolino, da se razvedrite ter nas z vašim obiskom razveselite in počastite. Prosimo, da se zaradi prijave kosil i. t. d. udeleženci, kakor društva in civilni, poprej javite podpisaniemu društvu. Vas vse vabi vljudno odbor Gasilnega društva Paška vas, Rečica ob P. Polovična voznja na vseh postajah državne železnice dovoljena. Udeleženci naj pišejo takoj po legitimaciji.

Pupilarnovaren in javnokoristen denarni zavod celjskega mesta

Mestna hranilnica celjska

Ustanovljena leta 1864. — Pod trajnim državnim nadzorstvom.

V lastni palači pri kolodvoru.

Vsi hranilnični posli se izvršujejo najkulantneje, hitro in točno. Ugodno obrestovanje. Pojasnila in nasveti brezplačno.

Vrednost rezervnih zakladov nad Kren 25.000.000.—.

Za hranilne vloge jamči mesto Celje s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.

Naše in tuje manjšinsko šolstvo.

(Poročilo tajnika inž. Mačkovska na 35. redni veliki skupščini CMD v Celju dne 7. septembra 1924.)

(Konec.)

C) Slovensko šolstvo v Julijski Krajini.

Posebnih določb glede šolstva tja do spomladi 1. 1919. ni bilo. Učiteljstvo v onih zmedenih časih ni vedelo, kaj bi naredilo; mnogo jih je ostalo v Jugoslaviji, nekateri so se vrnili in zopet odšli, drugi pa so ostali. Vobče je učnih moči primanjkovalo in da so imela šolska oblastva za šolsko leto 1919.—1920. dovolj učnih moči na razpolago, začeli so sprejemati ne kvalificirane moči, zaostale študente in ustanovili so tudi kurze za silo. S šolskim letom 1919.—20. so se na Krasu in Gorškem več ali manj povsod otvorile šole, ako ne drugače, pa za silo. V Istri pa je že takrat zavel brezobziren veter: ukinilo se je okoli 100 jugoslovenskih šol; na njih mesto so došle laške ali pa sploh

ni. S šolskim letom 1919.—20. je bila vpeljana italijansčina na slovenskih ljudskih šolah kot predmet, ki je obvezen za vse učence, ki so dopolnili 6. leto starosti, oziroma obiskujejo 3. šolsko leto. Pouku so se morale odmeriti najmanj 4-tedenske ure. Italijansčino so poučevali nalašč za to določeni učitelji ali učiteljice. Ker so oblasti uvidele, kako je ljudstvo in mladina nasprotna pouku italijanskega jezika, so odredile s posebnim odlokom, da postane za šolsko leto 1920.—21. pouk italijanskega jezika na slovenskih šolah neobvezen.

S šolskim letom 1921.—22. je bila italijansčina vnovič vpeljana kot obvezen predmet.

Dne 1. oktobra 1923. se je izvršil barbarski udarec: izšel je Gentilijev odlok. To je črni dan našega naroda v Primorju. S tem datumom je vpeljan v 1. razred (prvo šolsko leto) italijanski učni jezik in slovenščini so bile odmerjene vsega skupaj tri tedenske ure. Odlok obenem govori, da se vsako leto postopoma vpelje italijanski učni jezik v naslednjem razredu in čez pet let ni več slovenske šole v Julijski Krajini.

Vidi se tu prozorni namen, potujčiti siloma. Ali to uspe, je drugo vprašanje! Poučevanje v prvem razredu se vrši vseskozi mehanično, posebno nazorni nauk, tudi čitanje. Pri čitanju jih učiteljica nauči na pamet vsebino koščka, ki ga imajo čitati, in kadar čitajo je posledica ta, da s prstom ne kažejo na tistem mestu, kjer se v resnici čita, ampak mnogo bolj naprej. Kako more biti s slovenskim poukom, ki ima 3-tedenske ure, si lahko vsakdo misli.

Zadnje dneve so bili slovenski in nemški poslanci pri naučnem ministru, da bi kaj dosegli glede materinskega jezika s prihodnjim šolskim letom, toda ta jim je očitno povedal, da se bo držal reforme svojega prednika in ohranil poitalijanjanje značaj šole. Vidi se, da časi niso še dovolj zreli, da bi prišlo do drugačnega stanja. Lahko hočejo vso Julijsko Krajino poitalijančiti. Kako bo v resnici bomo imeli priliko opazovati.

Pomagala jim ne bo niti komedija s pozdravljanjem italijanske zastave, ki se je prvotno vršilo po šolah dvakrat na teden, sedaj pa splahnelo na enkrat na mesec. Fašistovska vlada je odre-

kla Slovincem to, kar so jim obljubili druge vlade, pustiti slovensko šolo. — 700.000 Jugoslovenov v Italiji je tako izgubilo svoje creloče šolstvo, za katerega je tudi naša družba že toliko žrtvovala.

Iz navedenega kratkega orisa je razvidno, da izvršuje svoje dolžnosti napram tujerodnim državljanom edino naša država; Avstrija tlači naše ljudstvo kljub določbam senžermenske pogodbe, Italija pa odvarja naše nove arabske šole in zatvarja naše že davno pridobljene zavode. Vse to nam priča, da naloga Družbe še davno ni dovršena.

ROGAŠKA SLATINA. Zdraviliški vestnik in imenik gostov. 10. številka prinaša sledečo vsebino: Miloš Verk: Koral. — Završna reč pripovednikov. — Imenik gostov drž. zdravilišča Rog. Slatina (do tek. štev. 3586, število oseb 5461). — rk: Na Formilah. — M. V.: Senet. — Domače vesti. — Občutja iz narave (iz romana dr. Iva Sorlija »Zadnji val«). — Število gostov v Rogški Slatini. — Smešnica. — Listnica uredništva. — Občinske volitve v Rogški Slatini.

Telefon štev. 75 in 76

Podružnica

Poštni ček. rač. 10.598

Ljubljanske kreditne banke v Celju

Delniška glavica in rezerve
Din 60.000.000—

Centrala v Ljubljani

Delniška glavica in rezerve
Din 60.000.000—

Ustanovljena leta 1900

Podružnice

Brežice, Črnomelj, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrsne kredite.

Prodaja srečke državne razredne loterije.

Otvorja akreditivne in izdaja kreditna pisma za tu- in inozemstvo.

POZIV!

Gospa, ki je minuli teden prodajala prstan s štirioglatim smarogdom se prosi, da se oglasi z istim še enkrat pri juvelirju Anronu Lečniku, Celje, Glavni trg.

Išče se

lokal

za trgovino v bližini Celja ali njega okolici. Dopise na upravništvo tega lista.

CENO ČEŠKO PERJE!

En kg sivoga opuljenega perja 70 Din, na pol belo 90 Din, belo 100 Din, boljše 120 in 150 Din, mehko jak-puh 200 in 225 Din, boljša vrsta 275 Din. Pošiljatve carine proste, proti povzetju, od Din 300—naprej poštne prosto. Vzorec zastoni. Blago se tudi zamenja in neugajajoče vzame nazaj. Naročila samo na

Benedikt Sachsel, Lobež št. 78 kod Pizna, Češkoslovaška.

Poštne pošiljke gredo iz Češkoslovaške v Jugoslavijo okrog 14 dni. 6—3

DIJAKINJO

se sprejme na hrano in stanovanje.

Poizve se v upravništvu tega lista pod »Dijakinja«.

Kupim

popolnoma suh, zdrav smrekov les od 3 do 7 m dolg od 10 do 24 cm na tankem koncu debel, 10 tonski vagon mora imeti 20 m³ po ceni Din 45—za 100 kg franko vagon Celje, Rimske toplice ali Zidani most. Plačljivo proti 5—3 duplikatu in računu.

Korošec Dragotin,
Rečica ob Paki.

ČEVLJE
za dame, gospode
in otroke

Te moderne iz prvih svetovnih tovarn, kakor tudi irpežne od domačih čevljarjev ima veličansko zalogo ter prodaja po čudovito nizkih cenah samo veletrgovina R. Stermecki, Celje. Trgovci engros cenel Cenik zastoni!

Trgovina

za specerijo in galanterijo, v zelo prometni ulici t a k o j na prodaj. Ptuj, Panonska ulica 6.

V blaginji Rošt maj, Prešernova ulica št. 19

striženje samo Din 5.—

Istotam brušenje britev, škarij, gilet, nožev, kuhinjskih in mesarskih nožev ter seklr.

Radi preselitve se takoj prodaja

kompletno, dobro ohranjeno pohištvo

za spalnico in jedilnico. Več se poizve v trgovini WAGNER nasled, Šmarje pri Jelšah. 1

LASTNI DOM

registrovana kreditna in stavb. zadruga z omejeno zavezo

sprejema hranilne vloge tudi od nečlanov in jih obrestuje po 8% osem od sto — proti odpovedi po 10% — od sto — na leto.

Pisarna: CELJE, Prešernova ul. 15/1.

UKR UKR UKR UKR UKR UKR UKR UKR UKR UKR

Manufakturna in modna trgovina A. Drofénik, Celje, Glavni trg št. 9

Sukno za moške, volneno za ženske, tlačevina, tiskanine (druk), barhani, belo platno za neveste, nogavice, bombaž (pavola), volna

Pri za jumperje v vseh modnih barvah, zimsko perilo za moške in ženske, sine cefir srajce, brisalke, odeje, dežniki, dežni plašči i. t. d. i. t. d.

po konkurenčnih cenah.

Je ravnokar došlo jesensko blago

Ki gotovo vsakemu po volji bo!

Le zadovoljnost blaga in cen k sreči vodi

Previden pri nakupu bodi

Zapomnite si to resnico,

Da denarja prihraniš za polovico.

Blago vedno v zalogi po najnovejši zadnji modi

Prodaja A. Drofénik, znan povsodi,

Ali to se tiče tudi Tebe, mati,

Trgovca, ki kupuješ mnogokrat

In žena, ženin, fant, deklina,

Cefirja, oksforta in etamina.

Sem zadovoljen z blagom! — vsak poreče

In zadovoljnost ključ je že do sreče!

Na debelo stalne cene!

Na drobno nizke cene!

Bižuterijski vajenec in učenka

za izdelavo verižic se sprejmeta pod ugodnimi pogoji v temeljito izobrazbo. Samo oni z dobrimi spričevali naj se javijo pri

ZLATARKI D. D. V CELJU.

Pred vstopom Radičevcev v vlado.

Konferenca načelnikov vladnih strank. — Položaj novih radičevskih ministrov. — Seja Demokratskega in Radikalnega kluba. — Radičevci zahtevajo tudi ministrstvo za agrarno reformo. — Radič izjavlja, da ostane federalist in republikanec!

Beograd, 17. septembra. Danes je nastala v vladnih in parlamentarnih krogih velika nervoznost. Vsi pričakujejo odločilnih trenutkov. V predsedstvu ministrskega sveta je pričela ob 10. dopoldne seja načelnikov vladnih strank. Pod predsedstvom min. predsed. Ljube Davidovića sta poleg vladnih strank na seji navzoča tudi delegata Radičeve stranke dr. Maček in Predavec. Glavni predmet te seje je vprašanje definitivnega vstopa Radičevcev v vlado na način, kakor to zahteva parlamentarizem in vse vladne stranke. Velike preglednice dela vladi vprašanje, ali naj republikanski ministri z ozirom na program Radičeve stranke položijo kralju prisego ali ne, kakor tudi vprašanje, kakšno razmerje naj vlada med kraljem in radičevskimi ministri. — Vladni krogi izjavljajo, da so vse težko odstranjene.

V Narodni skupščini je zavladala v klubih velika nervoznost. Demokratski klub se je zbral že ob 10. dopoldne in napeto pričakuje končnih rezultatov, ki jih prinese konferenca načelnikov vladnih strank. Rezultati ob tej uri še niso znani. Tudi radikalni klub se je danes zbral v Narodni skupščini in so poslanci razmislivali, kako naj se

reši vprašanje vstopa radičevcev v vlado. Radikali napovedujejo splošno akcijo proti vladi in so odločeni jo izvesti, naj se reši vprašanje radičevcev tako ali tako. V opozicijskih in tudi v nekaterih krogih Davidovičevih pristašev je nastala danes velika nezadovoljnost, ker zahtevajo radičevci zase zelo važno ministrstvo za izenačenje zakonov. Tej zahtevi se upira tudi ministrski predsednik Ljuba Davidović. Davidovičevci zahtevajo zase štiri ministrske portfelje.

Beograd, 17. septembra. Današnje »Vreme« objavljala daljšo avtentično izjavo Stjepana Radića, ki jo je dal dopisniku tega lista. Radić je izjavil, da morajo hrvatski vojaki služiti na Hrvatskem. To je eno največjih higijskih vprašanj. Radić dalje zahteva uvedbo teritorialnega sistema rekrutacije in vojaškega službovanja. Dalje je Radić izjavil, da se v nobenem slučaju ne odreče ideji federacije in republikanizma. »Mi ne moremo govoriti v Beogradu bistveno drugače, kakor govorimo v Zagrebu. Mi ne moremo v Beogradu opustiti republikanskih načel in ne moremo opustiti ideje federacije.«

Aretacija oblastnega predsednika Orjune inž. Krajnc.

Poziv oblastnega odbora.

Ljubljana, 17. septembra. Danes dopoldne je oblastni odbor Orjune v Ljubljani izdal sledeče obvestilo: »Danes ob 11. uri dopoldne je bil aretiran naš oblastni predsednik inž. br. Marko Kranjec. Ker smo trdno prepričani, da se bo njegova redolžnost izkazala v najkrajšem času, pozivamo vse člane,

da ohranijo mirno kri. Br. predsednika nadomestuje br. Vladimir Levstik. Obenem pa pozivljamo vse organizacije, da se v smislu okrožnice z dne 16. t. m. udeležijo v čim večjem številu razvitja prapora naše vrle organizacije v Zagorju. Naprej do končne zmage!

Po umoru Todora Aleksandrova.

Nadaljnji pokolji v Bolgariji. — Obsedno stanje. — Umori voditeljev makedonstvujuščih. — Panika v Sofiji.

Beograd, 17. septembra. Po poročilih iz Sofije je postal položaj na Bolgarskem zelo kritičen. Nadaljnji krvavi spopadi so po vsej notranjosti na dnevnem redu. Zadnje dni je bilo okoli 20 voditeljev zemljoradniške stranke umorjenih. Vlada je bila prisiljena proglasiti obsedno stanje po vsej državi. V Sofiji sami je ukinjena policijska ura in morajo biti vsi prebivalci ob 8. zvečer na svojih domovih.

Kakor javljajo nekatera poročila, je bil Todor Aleksandrov že 1. septembra ubit. V nadaljnjih bojih med raznimi frakcijami bolgarskih makedonskih organizacij je bilo ubitih še 20 voditeljev, med njimi tudi predsednik takozvane ilindenske organizacije, Cankov. V Sofiji sami vlada veliko razburjenje.

Pred zaključkom kovinarske stavke v Avstriji?

Koncesije industrijev. — Važna seja delavskih voditeljev. — Dunaj v temi. — Panika in pretepi.

Dunaj, 17. septembra. Včerajšnja poostritev stavke se je ponoči nekoliko izboljšala, ker so obljubili industriji s posredovanjem trgovinskega ministra Heindla stavkujočim gotove koncesije in privolili v generalno povišanje mezd. Zastopniki delavstva se danes popoldne sestanejo, da zavzamejo načelno stališče o predlogih industrijev. Kovinarji so še vedno razpoloženi stavko nadaljevati.

Sinoči je v I. okraju, kjer vlada največje razkošje ter se nahajajo najljepši hoteli, pisarne industrijev in bank, zavladala največja panika, ko je bil ob 8. zvečer nenadoma prekinjen električni tok. Ves ta f. okraj je bil v popolni temi in brez vsake razsvetljave. Po hotelih je zavladala med tujei velika panika. V nekaterih restavracijah in gostilnah je prišlo do pretepev med gosti in natakarji.

Dnevne vesti.

NOVI BANKOVCI PO 100 IN PO 5 DINARJEV, ki jih je naročila Narodna banka, dospejo koncem septembra in pridejo prihodnji mesec v promet.

SENZACIONALNA POROTNA OBRAVNAVA V LJUBLJANI. V ponedeljek, 15. t. m. se je vršila pred ljubljansko poroto ob ogromnem navalu občinstva razprava proti 20-letnemu Alojziju Jerančiču, trg. praktikantu, ki je bil obdolžen, da je v noči dne 31. marca ustrelil na Vodovodni cesti v Ljubljani svojo izvoljenko Fani Petkovškovo. Razprava je trajala ves dan

in še ponoči do triletna na 3. uro zjutraj. Porotniki so stavljeno vprašanje glede hudodelstva umora zanimali, potrdili pa vprašanje hudodelstva uboja, nakar je sodni dvor obsodil Jerančiča na 4 leta težke ječe.

TEDENSKI IZKAZ o nalezljivih boleznih v mestu Celju od 7. do 14. septembra. Škrlatica: Od prejšnjega tedna ostala 2, na novo oboleli 3, ostane v nadaljnji oskrbi 5. Ušen: Na novo obolel 1, ostane nadalje v oskrbi 1. Legar: Od prejšnjega tedna ostal 1, ostane v nadaljnji oskrbi 1.

Celjske novice.

GESCHLOSSENE DEUTSCHE MINDERHEIT. Mrzlično si prizadevajo Schauer in njegova klika, da bi pokazali javnosti obstoj nemške manjšine. Toda od kod jemati? Ne gre in ne gre brez ljudi, ki jim lastno ime bije v obraz, brez ljudi, katerih rodne hiše v tehi hišah svojci, ki bi se prav začudili, ko bi jih kdo štel za Nemce, in si mislili, da se jih ima za norca. In tako zopet predstavljajo pri volitvah nemško manjšino razni Koširji in Koželji, Škoberneti in Jelenci, Rebevski in Rebersaki, Janiči in Švige. Podobno se bodo pisali tudi volilci, ki jih bodo privlekli Ogrizki in Pešci na volišče. Edino dobro ima ta čudna lista, da je lepo enotna, da ne ločiš, kdo je »Nemec«, kdo je SLS. In vseh je enako veliko prida. — Oj ta »deutsche Minderheit«, ki je bila že taka, ko je bila še »Mehrheit«, a je humoristično uplivala na resnične Nemce že takrat. Naj otmemo pozabljenju verze nemškega šaljivca, ki jih je po slavnosti otvoritvi »Deutsches Haus« objavil v dunajskem listu:

»Vorm Olmann Jaksch vom Schubertbund
Jüngst Bürgermeister Rakusch stund,
Der Tepey, der hat präsiert,
Und Herr Březovsky war gerührt,
als von der treuen deutschen Art,
die Cilli unentwegt bewahrt,
mit Pathos noch Herr Negri spricht —
Noch deutscher kann man wirklich nicht!«

Saj bi bilo zakavno, gledati to družbo, ko bi ne bilo tako kruto žalostno, da hoče neki slovenski voditelj s pomočjo lahkovernih slovenskih ljudi taki družbi pomagati do krmila.

Proti komu se bojujemo pri celjskih občinskih volitvah? Ker se je postavil na čelo nemškutarske liste dr. Ogrisegg, so mislili nekateri celjski volilci, da hoče Slovenska ljudska stranka, pri kateri je vsaj doslej ta »značajni« mož organiziran, nastopiti pri celjskih občinskih volitvah skupno z nemškutarji proti listi celjskih Slovencev. To pa je »Slovenec« z dne 17. septembra odločno zanimal s sledečimi besedami: »Dostavljamo, da SLS ni šla v noben blok. Celjski socialnogospodarski blok je privatna akcija, s katero SLS nima nobene zveze. Da pa ni prišlo do kakega rezultata, je kriv Narodni blok, ki je menil, da se more s SLS norce briti. Nekateri pristaši SLS so se sami iz lastne iniciative odločili za listo Celjskega socialnogospodarskega bloka, vsled česar SLS potem ni kazalo več postavljati lastne liste, ker bi se pri volitvah ne pokazala več prava njena moč.« Iz te ugotovitve se najlepše vidi, da imamo pri celjskih občinskih volitvah posla samo z nemškutarji in z družbo, ki je zaradi osebne častiželjnosti pozabila na vsako narodno dolžnost in na vsak narodni ponos. Zato jo bode tudi zadela pri občinskih volitvah najostrejša obsodba vseh celjskih Slovencev.

Junaki iz časov zloglasnega ptujskega »Štajerca« so stopili z rumenim plakatom pred celjsko narodno javnost. Sramotilen pamflet, poln laži in obrekovanja, je pisan v obliki in jeziku ptujskega »Štajerca«. Vse kakor pred desetimi in dvajsetimi leti, ko so se vršili zbori naše nemškutarije, ko je še hodil pridigovat v Celje v hotel pri Pošti k Rebeuscheggu znani odpadnik urednik Linhart iz Ptuj. Tudi tedaj se je ta družba posluževala slovenskega jezika, da je lažje varala in begala naše ljudi. Gospoda celjski nemškutarski trgovci, obrtniki in gostilničarji, prepozno prihajate, in tudi družba, ki ste si jo najeli, ne more izbrisati madeža in nasilja, ki ste ga predstavljali nekdanj v Celju. Preveč se poznamo in preveč smo trpeli od Vas ponižanja in krivic, da bi nas bilo še

kedaj volja biti vaši hlapci. Odgovor vas čaka 28. septembra. Že danes in za vse bodoče čase pa se bo odvrnil od Vas vsak pošten Slovenec!

CELJSKE OBČINSKE VOLITVE. Glede g. lekarnarja Posavec v Celju moramo na razna vprašanja iz občinstva in iz vrst zdravnikov reči le to, da smo bili doslej mnenja, da se g. Posavec, ki je rodom menda Srb ali Hrvat, ne vmešava v politično življenje in smo mogli najmanj pričakovati, da bo kot nekdanji dobrovoljec v svojem celjskem javnem in političnem udejstvovanju si iskal zveze z Nemci in renegati. V Celju smo imeli sicer pred ujedinjenjem nemške apotekarje, kojih eden je stal v prvih bojnih vrstah proti Slovincem, po prevratu pa je dobilo Celje jugoslovanske lekarnarje, o kojih bi pač smela pričakovati vsa javnost in cela okoliška pokrajina, da ne bodo javno v družbi z renegati nastopali proti slovenskemu značaju Celja.

NEMŠKOŽIDOVSKI ZAGREBSKI »MORGEN« dodaje svojim razmišljanjem o izidu obč. volitev v Kočevju smelo trditev, da so volitve v Kočevju že pokazale in da bodo predvidoma tudi volitve »in Cilli und in Marburg« dokazale, »dass das Deutschtum nicht ausröttbar ist und dass es falsch wäre in Gottschee sowie in Marburg u. Cilli den Kampf gegen das Deutschtum als Parole auf die Fahne der neuen Gemeindevertretungen zu schreiben«. Ta nemškožidovski nasvet nam ni nov, »Morgen« samo noče znati, da je to, kar on imenuje pri nas »das Deutschtum« samo trilo odpadništvo in našo narodno čast ponižujoč in sramotič spomin na čase naše hlapčevske sužnjosti, ko so se naši ljudje za denar in za službe prodajali tujcem. Teh časov ne poznamo in ne priznamo več v naši svobodni narodni državi, v interesu kulture in zdravega narodnega razuma je, da izgine spomin nanje in izginejo skoro že zadnji živi sledovi te sramote, naši nemškutariji. To bo tudi v eminentnem interesu dobrih medsebojnih odnosov med nami Slovenci in med onimi pravimi in poštenimi Nemci, ki žive že danes med nami in še pridejo med nas.

ZOPET PREKLIC. Pri celjskem srezkem poglavarstvu se je prijavil že kot tretji g. Josip Leon, krojaški mojster in presil, da se ga črta na kandidatni listi »Celjskega socialno-gospodarskega bloka«, ker je bil napačno informiran in ker se ne strinja s cilji tega bloka.

OBČINSKE VOLITVE V CELJU. Danes v sredo, 17. septembra ob pol 9. zvečer sestanek koaliranih strank Narodnega bloka v hotelu Balkan. Sestanki se vrše vsaki večer. Pričakuje se vsestransko obilne adreleže.

MINISTER DR. BEHMEN V CELJU. V torek, dne 16. t. m. je prispel iz Rogaske Slatine minister za socialno politiko in zastopnik ministra za narodno zdravje dr. Behmen v spremstvu sanitetnega inšpektorja za Slovenijo dr. Katičiča, svojega kabinetnega šefa in dr. Loherta, sanitetnega inšpektorja v Zagrebu, v Celje, kjer si je ogledal nove socialne in higijske institucije našega mesta: Pasteurjev zavod, bakteriološko stanico, drž. brezplačni zdravniški ambulatorij, proti tuberkulozni dispanzer ter invalidski dom. O vseh ustanovah se je g. minister izrekel prav povoljno. Iz Celja se je odpeljal g. minister še tekom dopoldneva v Topolšico, da si ogleda to znamenito zdravilišče za bolne na pljučih.

IMENOVANJE. Kakor smo že svoječasno poročali, je imenovan za profesorja na drž. realni gimnaziji v Celju g. dr. Karel Pirjevec, doslej na trgovski akademiji v Ljubljani.

SMRTNA KOSA. Dne 13. t. m. je umrl v tukajšnjem kapucinskem samostanu gorški begunec pater Gabrijel Bajec v 62. letu starosti. N. v m. p.

PROTESTNO ZBOROVANJE VOJNIH INVALIDOV, ki so ga na poziv centrale Udruženja vojnih invalidov priredile podružnice Celje, Braslovce, St. Peter v Sav. dolini in Šmarje pri Jelšah, se je vršilo v nedeljo, 14. t. m. pri Belem volu v Celju. Zborovanje je bilo zelo dobro obiskano in se ga je

Zvezna tiskarna v Celju

izvršuje vsa v fiskarsko stroko spadajoča dela solidno, okusno in najhitreje

Ceně konkurenčne!

Prepričajte se sami!

Najmoderneje urejena knjigoveznica

udeležilo okrog 500 vojnih invalidov. Na dnevnem redu je bil protest proti prevlačenju invalidskega zakona. — Zborovanje je otvoril s kratkim podrobnim nagovorom predsednik celjske podružnice g. Vekoslav Finžgar, nakar je prevzel predsedstvo shoda g. prof. Mravljak. V svojem govoru je povdarjal toplo ljubezen vseh vojnih žrtev do skupne domovine in omenjal skupni položaj vojnih invalidov, vdov in sirot, ki že šesto leto po vojni neupno čakajo, da se jim v državi zaseda eksistenčna možnost in morajo umirati vsled bede in pomanjkanja. Priveda leži na voditeljih države, ki so z neprestanimi krizami opetovano onemogočili, da bi se sporazumno z Udrugo vojnih invalidov izdelani zakonski načrt sprejel v Narodni skupščini. V imenu jetičnih tovarišev je pozdravil navzoče invalid g. Samec in pozival svoje bedne tovariše in tovarišice k skupnemu, složnemu delu v dosegu začetnih ciljev. Invalid g. Fröhlich je podal nekatere primere o dosežani oskrbi vojnih žrtev: vojna vdova je dobivala 2.50 Din, vojni invalid pa 2.2 Din mesečne pokojnine. Od dobrih načrtov, ki jih vsebuje začasni invalidski zakon, je ostala večina na papirju. Od samih obljub invalidi, vdove in sirote pač ne morejo živeti. Invalid g. Jenko se v svojem govoru zahvaljuje vsem onim, ki bodo dejansko pomagali pri uresničenju invalidskih zahtev. Dr. Ježu v Ljubljani se pošlje pismena zahvala za njegovo dosežanje uspešno delo v prid vojnim žrtvam, istotako se izreče iskrena zahvala vsem udeležencem sestanka na Brezju, ki so se tudi spomnili nesrečnih invalidov, vdov in sirot. Ob koncu zborovanja predlaga predsednik v imenu pripravljalnega odbora resolucijo, v kateri se zahteva takojšnje sklicanje parlamenta, ki naj postavi na dnevni red kot prvo točko invalidski zakon. Resoluciji se priloži tudi spomenica, ki vsebuje najvažnejše zahteve vojnih žrtev. Resolucija kakor tudi spomenica se odpošljeta na kabinetno pisarno Nj. Vel. kralja, ministrskemu predsedniku in Narodni skupščini. Na predlog invalida g. Jenka so se podali invalidi po lepo uspeli protestnem zborovanju korporativno skozi mesto pred srezko poglavarstvo, kjer je posebna deputacija izročila srezkemu poglavarju g. Vlad. svetniku dr. Žužeku resolucijo za ministrstvo za socialno skrbstvo, nakar so se invalidi mirno razšli. Tudi mi se polno pridružujemo zahtevam vojnih žrtev, upoštevajoč in razumevajoč njih škandalozno obupni položaj. Poklicani faktorji na vladi, kakor tudi poslanci naj končno vendar enkrat uslišijo številne prošnje najbednejših med bednini in jim dajo vse one socialne in materialne pravice, ki so si jih s svojimi težkimi žrtvami krvavo zaslužili.

POTRES V CELJU. V ponedeljek, 15. t. m. okrog 1/10, zvečer je bilo čutili v Celju srednjemočno valoveče trepetenje potresa, ki je trajalo samo tri do štiri sekunde. Potres ni napravil posebne škode. Povzročil je med prebivalstvom nekoliko strahu — hujših posledic ni bilo. Potres se je lahko ponovil še ob 3. zjutraj. Kakor se potresa, so čutili potresni sunek tudi v Laškem in Rimskih toplicah. Z nekaterih hiš je padala opeka.

DRŽ. REALNA GIMNAZIJA V CELJU. Uspeh na zavodu je po zaključku razrednih in naknadnih izpitov prav dovoljen. Od 252 učencev in 29 učenk je dovršilo v letu 1923/24. razred z odliko 21 učenec in 5 učenka

(9 odst.), s povoljnim uspehom 192 učencev in 19 učenk (75 odst.), z nezadostnim uspehom 38 učencev in 4 učenke (15 odst.), nerazredovana sta ostala 1 učenec in 1 učenka (1 odst.). Izmed 56 učencev oz. učenk je dobilo pri razrednih izpitih nezadostno samo 14 učencev. Za novo šolsko leto 1924.-25. se je prijavilo do sedaj sledeče število učencev: I a 44, I b 44, II a 28, II b 29, III 44, IV 36, V 23, VI 22, VII 17 in VIII 15, torej skupaj 302 učenca, med temi 40 učenk. Šolsko leto prične dne 1. oktobra z otvoritveno službo božjo ob 8. uri v Marijini cerkvi.

DRŽ. DVORAZREDNA TRGOVSKA ŠOLA V CELJU. Vsled odredbe celjskega mestnega magistrata kot zdravstvene oblasti bo otvoritvena služba božja 1. oktobra ob 8. zjutraj v cerkvi sv. Danijela (farni cerkvi). Gojenci in gojenke naj se zberejo do tričetrt na 8. v šolskih sobah, od koder odidejo na dano znamenje v cerkev. Po končani službi božji se vrnejo gojenci in gojenke v šole, kjer se jim bo razložil šolski in disciplinarni red in naznanil urnik. Naknadni sprejemni in ponavljalni izpiti pričnejo 1. oktobra ob 16. uri. — Ravnateljstvo.

GREMIJ TRGOVCEV CELJE. Na številne pritožbe glede počasnega opravljanja telefon. službe na tukajšnji pošti je gremij končno na svoje tozadevne vloge od direktije pošte in telegrafa v Ljubljani pod št. 28.366/III a-24 prejel rešenje, ki se glasi, da se je pošti v Celju pridružilo še enega uradnika za telefonsko službo in imenovan naračilo, da primerno preuredi službeni razpored za prideljeno uradništvo in poskrbi, da bo vedno zadosti dobrih telefonistk pri telefonskih aparatih. Toliko vsem našim članom v vednost! Opozarjamo, da se ima vsakokratni nedostatek v predmetnem vprašanju nemudoma javiti načelstvu, ki bo na podlagi gornje naredbe ukrenilo potrebno, da se neurejene razmere pri telefonski službi za vselej odpravijo.

KINO GABERJE. Sreda 17., četrtek 18., petek 19. in sobota 20. septembra: »Noč v Alžiru«. Senzacionalna kriminalna drama v 6. dejanjih po romanu Xaver de Montepina.

KONCERTNA KAVARNA »CENTRAL« V CELJU. Vsak večer izvrstni ciganski koncerti.

Curiška borza

v sredo 17. sept. Zagreb: 7 40

ZAGREBSKA BORZA

v sredo, dne 17. septembra.

Dunaj: 0.10145—0.10345.
Milan: 3.1545—3.1845.
London: 323.5—326.5.
New York: 71.80—72.80.
Pariz: 3.8660—3.9160.
Praga: 2.1725—2.2025.
Curih: 13.6125—13.7125.

To in ono.

RAZNE ZANIMIVOSTI.

Prebivalstvo zemlje se podvoji vsakih 250 let.

Kitajci so imeli poprej topove iz bambusa, na katerem so bili pritrjeni železni obroči.

Najtežje sv. pismo tehta 320 funtov (okrog 180 kg). Nahaja se v vatiškanski knjižnici in je pisano v hebrejščini.

V Newyorku in v Čikagu imajo več telefonskih spojev, nego v vsej Franciji.

V središču zemlje znaša pritisk 3 milijone atmosfer.

BREZZIČNI PRENOS FILMOV. Po poročilu iz Newyorka je rešeno vprašanje transmisije filmov na platno s pomočjo brezžičnega brzojava. — Ameriški polkovnik H. R. Green in njegov sin Hetty Green ravno dokončujeta ta novi slučaj brezžičnega brzojava in upata dokončati svojo iznajdbo najpozneje v enem letu.

Za smeh in kratak čas

DEBELA BUČA.

Posesnik: »Letos je pa res izvrstna letina! Na moji njivi je zrastle tako debela buča, da bi je trije ne bili premaknili z mesta. Nekega večera pa mi jo je nekdo — ukradel!«

JUTRANJA IDILA.

Gosp. Slave pride precej pozno domov, sezuje si čevlje v predsobi in gre počasi v spalnico. Naenkrat prevrže stolicu, toda takoj plane k zibel in počne zibati. Žena se vsled ropota zbudi in ga začne obdelovati: »Pijanec grdi, ponočnjak — sedaj prideš domov, ko drugi že vstajajo!«

On: »Oh, lepo Te prosim, poglej, ženka, že celo uro sedim tu pri zibel in zibljem fantka.«

Ona: »Kaj? Fantek spi že celo noč pri meni v postelji!«

»KOLEGA«.

Slepec prosi gospoda na cesti za miloščino.

Gospod: »Evo, tu imate dinar« in gre dalje. Tedaj zakriči slepec za njim: »Gospod, zmotili ste se — to je le pol dinarja!«

Gospod: »Vi, slepar — saj niste niti slepi!«

Slepec: »Prosim, oprostite gospod, danes samo radomestujem svojega kolego, ki je v resnici slep. On se je namreč šel odpočit — pogledati si hoče kinematografsko predstavo.«

Odgovorni urednik: Rado Pečnik.
Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna, Celja

Zamenja se lepo stanovanje

v sredini mesta, obstoječe iz 2 sob in kuhinje s primernim stanovanjem v predmestju, pripravnim za 8 oseb. Naslov v upravi lista.

Ant. Lečnik

O urar in juvelir O
Celje, Glavni trg št. 4
(prej Pacchiaffo). 113

Kleparstvo, vodovodne instalacije in naprava strelovodov

Franjo Dolžan

CELJE - Kralja Petra cesta - CELJE

Sprejema vsa dela zgoraj omenjenih strok kakor tudi popravila
Postrežba točna Cene zmernae. Solidna izvršitev.
477-48

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

PRODAJA PREMOG

IZ SLOVENSКИH PREMOGOVIKOV

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo, kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo
INOZEMSKI PREMOG in KOKS
vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča češkoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brikete. 22-16

Naslov: Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 15/II.

Trboveljski premog

iz rudnikov: Laško, Hraštik in Trbovlje in
trboveljski prima portland cement

dobavi iz tukajšnjega skladišča ali pri celih vagonih
od vagona po najnižjih dnevnih cenah
Premog se dostavlja na željo tudi na dom.

ZVEZA SLOVENSКИH TRGOVCEV

Cvenkel, Elsbacher in Ravnikar
pri podružnici Ljubljanske kreditne banke v Celju.